

Meers

De rijkdom van de Grensmaas

Resultaat van grindwinning, rivierdynamiek én begrazing

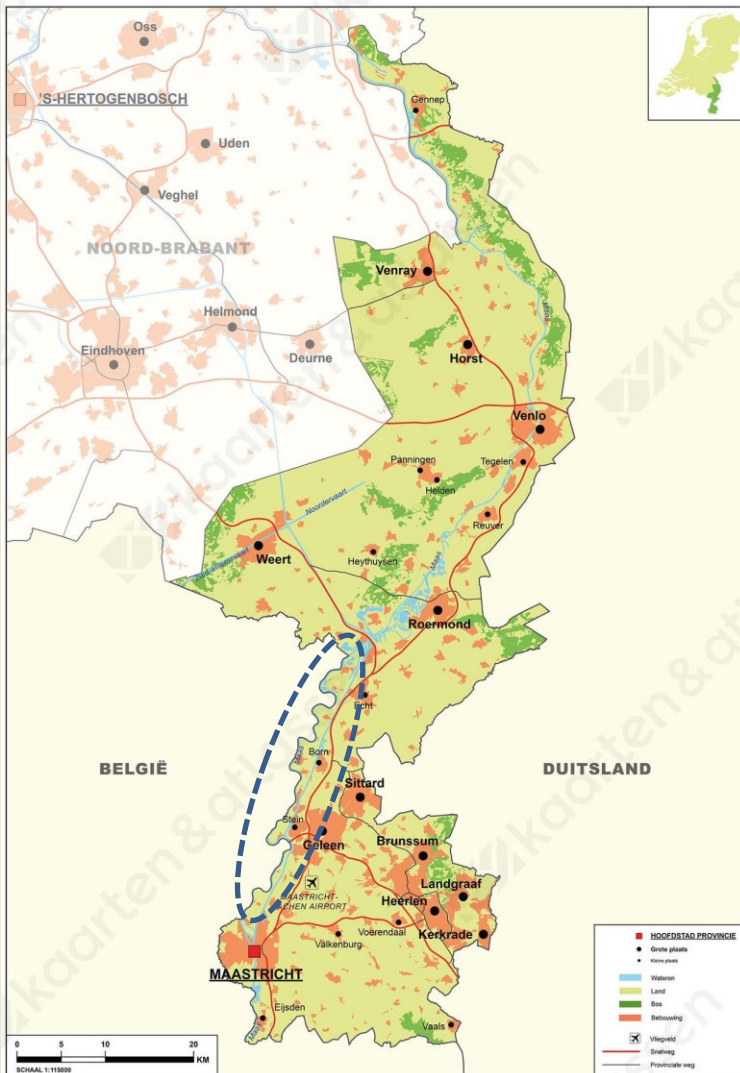
HETTIE MEERTENS

- 1. Grensmaas**
- 2. Grensmaasproject**
- 3. Introductie grote grazers**
- 4. Rijkdom van de Grensmaas**
- 5. Begrazing: natuurlijk ↔ agrarisch**

1. Grensmaas

Ligging van de Grensmaas

- Zuid- en Midden-Limburg (50 km)
- Grens Nederland en Vlaanderen
- Hoofdader B-NL landschapspark
“ RivierPark MaasVallei ”

Karakter van de Grensmaas

- **Grindrivier**
- **Regenrivier**
- **Afvoer 10 - 3.000 m³/sec**
- **Niet gestuwd**
- **Zeer bochtig, niet gekanaliseerd**
- **Onbevaarbaar**
- **Vaste breedte van 60 meter...**
- **Ingeklemd tussen zomerdijken...**

Meers

2. Grensmaasproject

Grensmaasproject

- **Rivierverruiming/ hoogwaterbescherming**
- **Grindwinning**
- **Natuurontwikkeling**
- **Ontwikkeling eco-toerisme**

- Grootste rivierproject van Nederland (2008 - 2027)
- Vlaanderen realiseert een vergelijkbaar project

Beoogde resultaten

52 miljoen ton grind

5 x meer
hoogwaterbescherming

40 km natuurlijke grindrivier

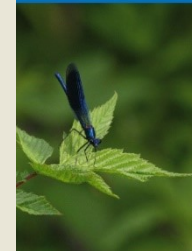
1250 hectare
struinnatuur

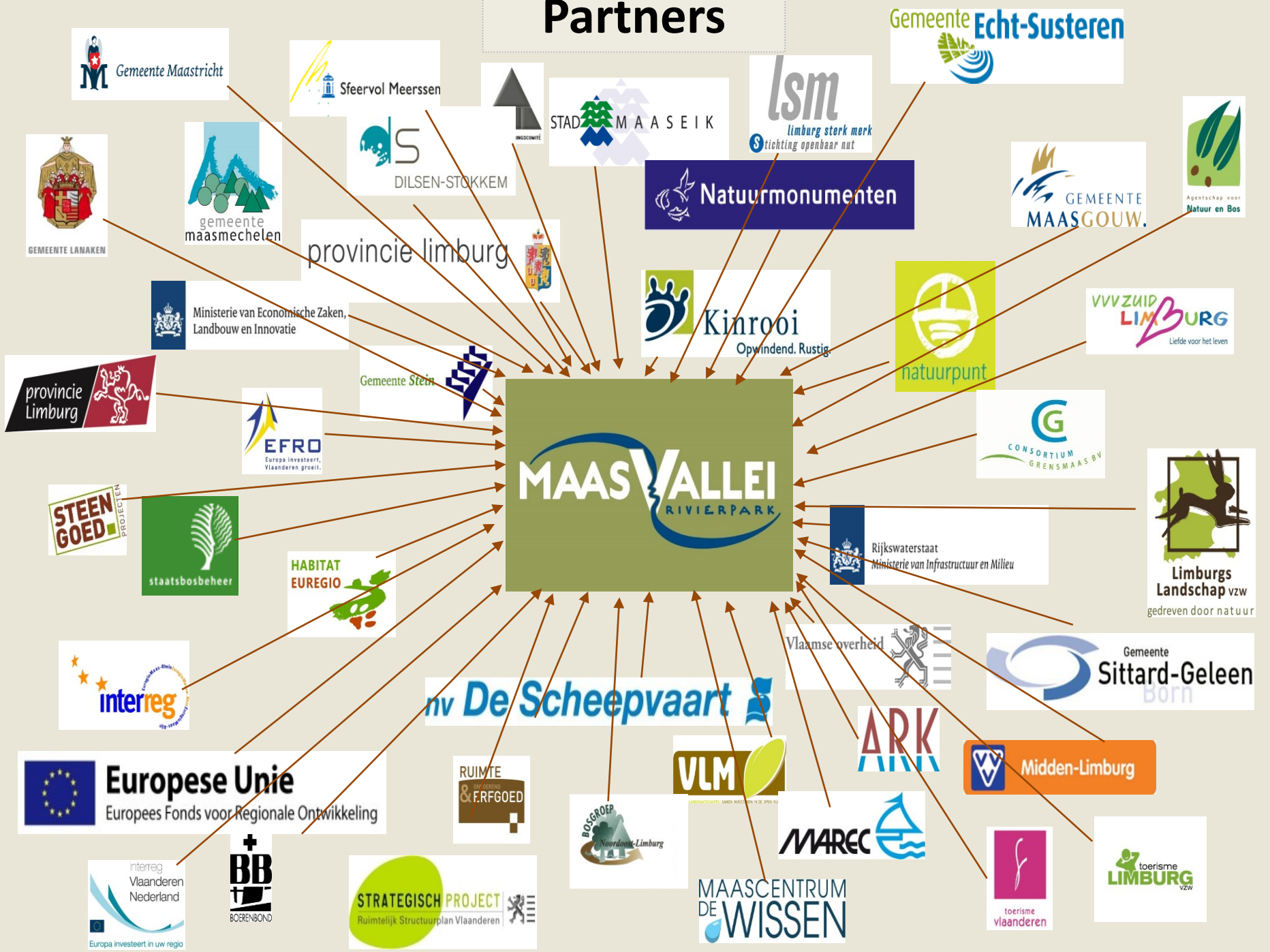
100 km fietsplezier

4 uur kanoavontuur

Partners

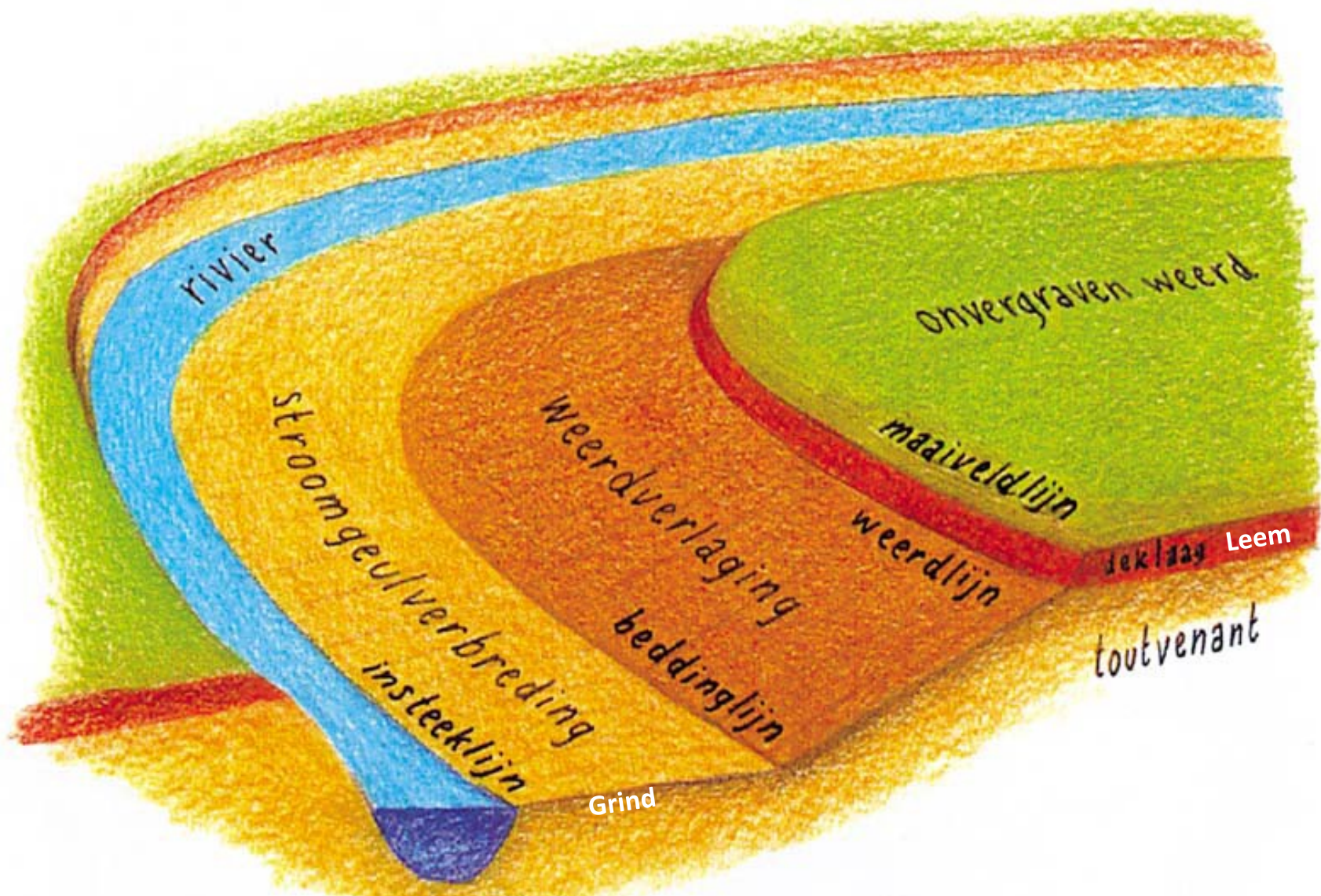

Afgraving van de Maasoever

Meers

Afgraving van de Maasoever

Afgegraven en dan?

Borgharen

Ontwikkeling vegetatie

Borgharen

Natuurlijke successie

- Kale bodem
- Pioniervegetatie
- Grasland / ruigte
- Struwelen
- Bos

Natuurlijke successie

- Kale bodem
- Pioniervegetatie
- (Grasland en ruigte)
- Struwelen
- Bos

Ontwikkeling pionierbos

Hochter Bampd

3. Introductie grote grazers

https://www.youtube.com/watch?v=IsrAu0M-f_Y

Dwaalfilm.eu: Langs de nieuwe Grensmaas worden grote grazers vrijgelaten

Ontwikkeling vegetatie

Borgharen

Borgharen

Borgharen

Borgharen

Koningssteen

Koningssteen

Itteren

Begrazing én rivierdynamiek

Hochter Bamd

Meers

Meers

4. Rijkdom van de Grensmaas

Rijkdom dankzij...

- **UNIEKE GRINDMILIEUS**
- **RIVIERDYNAMIEK**
- **AFGRAVINGEN (RIVIERONTWERP)**
- **ROBUUSTHEID**
- **RIJKE ACHTERLAND (ARDENNEN)**
- **VARIATIE IN BODEMTYPES EN VOCHTIGHEID**
- **BEGRAZING**

Borgharen

Borgharen

Begrazing

ETEN

- **Grazen**
- **Knagen en schillen**
- **Wortels uitgraven**

VACHTVERZORGING

- **Zandbaden**
- **Schuren tegen bomen en struiken**

POEPEN

- **Nutriënten verspreiden**
- **Bodemstructuur verbeteren**
- **Bodemleven verbeteren**

RENNEN EN LOPEN

- **Open trappen van vegetatie**

BIJZONDERE INTERACTIES

- **Met andere diersoorten**

SOCIAAL GEDRAG

- **Stierenkuilen maken**
- **Subgroepen vormen**
- **Vechten**

5. Begrazing: natuurlijk ↔ agrarisch

SPECTACULAIR

Roosteren

GEMENGDE BEGRAZING

Meers

EXTENSIEVE JAARROND BEGRAZING

WINTER BEGRAZING

ZELF-REDZAAM GEHARD EN ERVAREN

GEHARD EN WEINIG EISEND

VRIJ VAN MEDICIJNEN

HET RECHT VAN DE STERKSTE

V R A G E N ?

B E D A N K T